

— S M Ě S. —

Kratší pojednání. — Rádce. — Kronika.

ČASOPIS KATOL. DUCHOVENSTVA a VZDĚLAVACÍ KNIHOVNA KATOLICKÁ
přijaty Jeho Svatosti papežem Lvem XIII.

SVATÝ OTEC LEV XIII. RÁČIL V AUDIENCI ČESKÝCH POUTNÍKŮ DNE 24. DUBNA PŘIJATI MILOSTIVĚ SKVOSTNĚ VÁZANÝ »ČASOPIS KATOL. DUCHOVENSTVA« (ROČ. 1899), PODANÝ MU VSDP. PRAELATEM DR. FRANT. KRÁSLEM, A UDĚLIL VŠEM JEHO REDAKTORŮM, SPOLUPRACOVNÍKŮM, ČTENÁŘŮM A NAKLADATELSTVÍ SVÉ POŽEHNÁNÍ. — V TÉŽE AUDIENCI PŘIJAL TÝŽ NÁMĚSTEK KRISTŮV I SPISY VYDANÉ VE »VZDĚLAVACÍ KNIHOVNĚ KATOLICKÉ,« A PODANÉ MU VSDP. KANOVNÍKEM MSGR. DR. JOS. DOUBRAVOU, UDĚLIV MILOSTIVĚ POŽEHNÁNÍ SVÉ JAK REDAKCI A NAKLADATELSTVÍ, TAK SPOLUPRACOVNÍKŮM A ČTENÁŘŮM KNIHOVNY TĚTO.

Smi-li kaplan podpisovati matriční listy? — *Dotaz:* Matriční listy píše na některých farách vesměs kaplan, farář pak je podpisuje. Nenáleželo by, aby podpisoval kaplan? — *Odpověď:* Že farář všecky matriční listy jménem svým podpisuje, to děje se po zákonu. Za všecku duchovní správu zajisté, za všecko úřadování farské odpověden jest farář, a pokud se týče knih či matrik farských a jakýchkoli písemností úředních, zná církevní i státní zákon jenom faráře, jenom jej činí odpovědna za správné vedení matrik a za správnost matričních listů. Na odpovědnosti této zakládá se nařízení, že farář, nezapisuje-li do matrik všecko sám, na konci každého listu povinen jest potvrditi správnost zápisů slovy: „Ita in fidem publicam testor . . . parochus“.

Podobně děje se na všech úřadech státních, samosprávných a soukromých. Všude jest jeden muž v čele úřadu, jenom jeho podpis a přitisknutí pečetě jemu svěřené propůjčuje vydaným listinám plné platnosti. Na c. k. hejtmanstvích málo kdy koncipuje okresní hejtman sám nějaký odtud vydaný spis, ale podpisuje vždy jménem svým. Jest-li okr. hejtman jinde zaneprázdněn a listina nemůže podpisu jeho čekati, podpisuje okr. komisař, klada přede své jméno: „za c. k. okresního hejtmana“; rovněž tak podpisuje kaplan jenom za nepřítomného faráře.

Jediná výjimka od pravidla, že všecky úřední listiny podpisuje náčelník úřadu, zástupce jeho pak jenom když onomu nemůže listina býti předložena, jest na c. k. soudech. Podle nového soudního řádu o civilním procesu, vešlého v platnost dne 1. ledna 1898, jest soudní adjunkt v záležitosti, jemu skrze náčelníka

Vzdělávací knihovna katolická – v Knihovně Libri nostri jsou zařazeny všechny níže uvedené svazky:

Pořádají Dr. Josef Tumpach a Dr. Antonín Podlaha.

Se schválením nejdůstojnější knížecí arcibiskupské konsistoře v Praze ze dne 22. května 1896 číslo 4884.

Svazek I. Apologie víry křesťanské na základě věd přírodních.

Saint-Projet Marc-Antoine-Marie-François Duilhé de, 1897.

Přel. Dr. A. Podlaha. Kč 8,40.

Sv. II. Umučení a oslavení Pána našeho Ježíše Krista podle čtyř evangelií.

Sýkora Jan Ladislav, 1896

Četná vyobr. v textu a 2 přílohy. 12 Kč.

Sv. III. Básnictví a mravouka.

Vychodil Pavel Julius, 1897.

Kč 1,60.

Sv. IV. O původu tvorstva na základě zpráv biblických.

Kadeřávek Eugen Jan N., 1897.

Kč 1,60.

Sv. V. Podobizny svatých.

Hello Ernest, Bouška Sigismund Ludvík, Jenewein Felix, 1898.

Arnošta Hella „Podobizny sva tých“ z frančtiny přeložil Sigismund Bouška O. S. B. Četné obrazy starých i novějších mistrů. Titulní list kreslil mistr Jenewein. Rozebráno.

Sv. VI. Dějiny církve katolické ve státech rakousko-uherských s obzvláštním zřetelem k zemím Koruny české. Od doby slavného panování císařovny Marie Terezie až do časů J. V. císaře a krále Františka Josefa I. (1740 – 1898). Díl I. Díl II. – Doba slavného panování J. V. císaře a krále Františka Josefa I. 1848 – 1898.

Kryštůfek František Xaver, 1899.

Kč 34,-.

Sv. VII. Soukromé vlastnictví. Soukromé vlastnictví pozemkové a jeho nepřátelé.

Pesch Heinrich, Cathrein Viktor, 1898.

Dvě sociologických studii. Z něm. přel. Dr. J. Tumpach. Kč 5,40.

Sv. VIII. Moravané – stat' ze spisu „Evropa a svatá Stolice za dob Karlovců“.

Lapôtre Arthur, 1898.

Z frančtiny přel. Dr. Fr. Ehrmann. Kč 2,-.

Sv. IX. Archaeologie křesťanská ve službách dějin církevních a věrouky.

Bilczewski Józef, svatý 2005, 1898.

S četnými ilustracemi v textu. Z polského originálu podává Dr. Jos. Tumpach. Kč 10,-.

Sv. X. Ježíš Kristus – důkaz jeho božství.

Bougaud Louis Émile, 1898.

Z frančtiny přeložil Antonín Melka. Rozebráno.

Sv. XI. Socialismus, které jsou jeho základy a lze-li jej provésti.

Cathrein Viktor, 1899.

Autorisovaný překlad VII. vydání z roku 1898. Kč 6,-.

Sv. XII. Věda a učenci katolíci.

Zahm John Augustine, 1899.

Z angl. přeložil ThC. Václav Hazuka. Kč 3,-.

Sv. XIII. Lichva a úrok ve světle mravouky katolické.

Vřešťál Antonín, 1899.

Kč 3,-.

Sv. XIV. Mimo Církev není spásy – studie o nesnášlivosti církve.

Nicolas Auguste, 1899.

Napsal Aug. Nicolas. Vyňato ze spisu „Filosofické studie o křesťanství.“

Dle VII. francouzského vydání přeložil Vojtěch Kameš. Kč 2,-.

Sv. XV. Od ateismu k plné pravdě (Edgar).

Hammerstein Ludwig von, 1899.

Autoris. překlad dle 9. vyd. pořídil A. Svojsik. Kč 4,60.

Sv. XVI. Otázka sociální – příspěvek k poznání její podstaty, a jak ji lze řešiti.

Biederlack Franz Joseph Bernhard, 1900.

Přel. Dr. Ferd. Beneš. Rozebráno.

Sv. XVII. Stávky – několik úvah z bojiště práce s kapitálem.

Vrba Rudolf, 1900.

Kč 2,-.

Sv. XVIII. Pravá a nepravá emancipace žen.

Rösler Augustin, 1900.

Přeložil Dr. Josef Tumpach. Kč 1,20.

Sv. XIX. Mozek a duše.

Pawlicki Stefan Zachariasz, 1900.

Přeložil Fra J. Mergl. Kč 2,40.

Sv. XX. Bajky o jesuitech.

Duhr Bernhard, 1902.

Přel. a doplnili Dr. J. Tumpach a Dr. A. Podlaha. S dodatkem „Co jsou jesuité?“ od P. Josefa Svobody T. J. Kč 25,50.

Sv. XXI. Práce ve světle zjevení Božího.

Špaček Richard, 1901.

Kč 1,60.

Sv. XXII. Katolická filosofie dějin.

Leroy Louis, 1901.

Přel. V. Kameš. Kč 1,60.

Sv. XXIII. Několik vynikajících katolických povah XIX. století.

Hammerstein Ludwig von, Kosina Jan, 1901.

Přeložil professor Jan Kosina. Kč 4,60.

Sv. XXIV. Pravost, neporušenost, věrohodnost a příslušná vážnost knih novozákonních vůbec, evangelií pak zvláště.

Sýkora Jan Ladislav, 1902.

Kč 3,20.

Sv. XXV. Jak náboženské vyznání působí na mravnost (dle údajů statistických).

Krose Hermann Anton, 1902.

Přeložil Dr. Karel Kašpar. Kč 2,-.

Sv. XXVI. Náboženství a věda. Odpověď na Draperovy Dějiny konfliktů mezi náboženstvím a vědou.

Camara (de la) y Castro Tomás (Jenero), 1902.

Přel. A. Frecr. Kč 9,60.

Sv. XXVII. Východní církevní otázka a úkol Rakouska při jejím řešení.

Erhard Albert, 1902.

Přel. Dr. K. B. Kašpar. Kč 2,-.

Sv. XXVIII. Víra katolická dokázaná a obhájená slovy a důvody nepřátel.

Bottau Giacomo, 1903.

Ve výběru z vlaš. podává ThC. J. Mergl. Kč 5,-.

Sv. XXIX. Heřman hrabě Černín z Chudenic – obraz ze života a činnosti jeho.

Tischer František, 1903.

Kč 7,-.

Sv. XXX. O bolesti.

Bougaud Louis Émile, 1903.

Napsal Msgr. Em. Bougad, biskup lavalský. Piel. Ant. Melka – Druhé vydání 1916. Rozebráno.

Sv. XXXI. Bedřich Nietzsche a jeho filosofie.

Podlaha Antonín, 1903.

Kč 3,60.

Sv. XXXII. Odboj broumovských.

Wintera Vavřinec Jan Křtitel, 1904.

Kč 1,20.

Sv. XXXIII. Dějiny filosofie.

Kachník Josef, 1904.

Kč 8,20. Rozebr.

Sv. XXXIV. „Základní nauky církve katolické, jak je podává a proti moderním bludům sociálním hájí papež Lev XIII.

Leo XIII., Schneider Ceslaus Maria, 1904.

Z projevů papežových sestavil Dr. Česlav M. Schneider. České vydání pořídil prof. Václav Miller. Kč 9,40.

Sv. XXXV. Úvod do knih Starého zákona.

Sedláček Jaroslav V., 1904.

Kč 10,-.

Sv. XXXVI. Od stvoření do potopy; biblické universitní extense.

Musil Alois, 1905.

(Váz.)

Sv. XXXVII. Animismus neboli původ a rozvoj náboženství ze ctění duší, předkův a duchů – kritický příspěvek ke srovnávací vědě náboženské.

Borchert Alois, Vávra Vojtěch, 1905.

Kč 4,50.

Sv. XXXVIII. Bytová otázka dělnická – dějiny a přehled úkolů reformy bytové.

Soldát Alois, 1905.

Kč 3,40.

Sv. XXXIX. Sociální dějiny české doby starší.

Vacek František, 1905.

Kč 12,-.

Sv. XL. Božství Ježíše Krista, apologeticko-dogmatická úvaha.

Špaček Richard, 1906.

Kč 2,60.

Sv. XLI. O jedinství a nerozlučnosti manželství.

Soldát Alois, 1906.

Kč 4,-..

Sv. XLII. O modlitbě prosebné. Studie.

Žák František, 1906.

Kč 2,-.

Sv. XLIII. Člověk a zvíře

Špaldák Adolf, 1907.

Sbírka klassických studií o anthropomorfstickém pojímání života zvířat.

S filosofickým úvodem „O duši zvířat“. Kč 3.20.

Sv. XLIV. Církevní dějiny obecné.

Samsour Josef, 1913.

Rozebráno.

Sv. XLV. Večery u jezera ženevského (Genevského).

Morawski Maryan, 1908.

Přeložil R. Korec. Rozebráno.

Sv. XLVI. Spiritismus.

Kudrnovský Alois, 1908.

Kč 9,60.

Sv. XLVII. Kniha východu Hebreů z Egypta. Biblické zprávy v různém světle sv. 1.

Sedláček Jaroslav V., 1909.

Výklady Sedláčkova starozákonního semináře při theol. fakultě české university v Praze. Kč 4,40.

Sv. XLVIII. Antika a křesťanství.

Pohunek František, 1910.

Kč 2,50

Sv. XLIX. Východní otázka církevní.

Grivec Fran(c) Xaver, 1910.

Ze slovinského přeložil A. Jašek a F. Jemelka. Kč 1,130.

Sv. L. Ježíš a ženy v evangeliu.

Badet Jean-François, 1910.

Dle 5. vyd. francouzského se svolením autorovým přeložil František Vaňous. Kč 3,60.

Sv. LI. Eucharistie ve světle nejstarších památek literárních, ikonografických a epigrafických.

Bilczewski Józef, svatý 2005, 1910.

S čet. obrazy. Z polsk. orig. podává Dr. J. Tumpach. Kč 12,-.

Sv. LII. Rozluka Církve a státu ve Francii.

Kryštofek František Xaver, 1911.

Kč 4,-.

Sv. LIII. Socialismus a křesťanství.

Stang William, 1911.

Dra Viléma Stanga „Socialismus a křesťanství“ z anglického přeložil Ferdinand Romportl. Kč 3,40.

Sv. LIV. Starosemitské nápisy, sešit 1. – 5.

Šanda Vojtěch, 1912.

Kč 5,-.

Sv. LV. Časové otázky paedagogické.

Kachník Josef, 1912.

Kč 6,-.

Sv. LVI. Zpověď a eucharistie.

Bougaud Louis Èmile, 1913.

Přel. A. Melka. Kč 2,60.

Sv. LVII. Apoštolové slovanští Konstantin-Cyryll a Methoděj, slovo odvety univ. prof. dru Brücknerovi.

Snopek František, 1913.

Kč 3,40.

Sv. LVIII. Rozluka Církve a státu ve Spojených státech severoamerických, v Brasílii, v Genevě a v Irsku.

Kryštofek František Xaver, 1913.

Kč 2,40.

Sv. LIX. Ježíš Kristus jako božský Mesiáš a pravý Syn Boží dle synoptikův.

Špaček Richard, 1913.

Kč 3,-.

Sv. LX. O souboji – úvahy historické, ethické a právní se zvláštním zřetelem ke hnutí protisoubojovému.

Smolík Václav, 1913.

Podává P. V. Smolík C. SS. R. Kč 4,-.

Sv. LXI. Věda a víra ve filosofii středního věku.

Kratochvil Josef, 1914.

Kč 2,-.

Sv. LXII. Theosofická společnost a její učení.

Čihák Josef, 1914.

Kč 3,-.

Sv. LXIII. Sion a město Davidovo ve světle nejnovějších objevů.

Slabý Josef, 1915.

Kč 1,80.

Sv. LXIV. Lidské vášně a jich výchova; dle ethických zásad sv. Tomáše Akvinského.

Kachník Josef, 1916.

Kč 2,60.

Sv. LXV. O válce po právu přirozeném a mezinárodním.

Soldát Alois, 1915.

Kč 3,-.

Sv. LXVI. Dějiny vychovatelství.

Kobosil Josef, 1916.

Kč 10,-.

Sv. LXVII. Bible a věda. Rozhovory o námitkách proti Písmu svatému.

Dlouhý Jaroslav (někdy pseudonym Bělina Jan), 1916.

Na francouz. podkladě upravil Jan Bělina. Kč 3,-.

Sv. LXVIII. Záhada utrpení.

Kepler Paul Wilhelm von, 1916.

Podle 3. vydání česky podává Antonín Číhal. Kč 1,40.

----20. 11. 1916 překročil v Praze práh věčnosti Otec Dr. Josef Tumpach.---

Pořádá Dr. Antonín Podlaha.

Sv. LXIX. Papež a právo mezinárodní.

Stašek Bohumil, 1917.

Kč 4,-.

Sv. LXX. Úvod do srovnávací vědy náboženské.

Hanuš Josef, 1920.

Kč 12,-.

Vzdělávací knihovna katolická. Nová řada.

Sv. I. Církev.

Bougaud Louis Émile, 1923.

Dle 7. vyd. franc. přeložil Antonín Melka. Kč 18,-.

Sv. II. Rukověť katolické mravouky.

Vřešťál Antonín, 1924.

Kč 17,-.

Sv. III. Christus medicus? Byl Kristus lékařem?

Knur Karoline Huberta, 1924.

Přeložil Th. Dr. Josef Beran. Kč 8,-.

Sv. IV. Četba.

Arens Bernard, Vrátný Karel, 1926.

Kč 7,-.

Sv. V. Politika podle zásad katolických.

Skácel Bernardin, 1926.

Kč 11,50.

Sv. VI. Věda a filosofie – jejich podstata a vzájemný poměr.

Vyskočil Jan Kapistrán, 1928.

Kč 17,-.

Sv. VII. Psychoanalyse, Freudova Psychoanalyse a poměr křesťanské filosofie k ní.

Beneš Jaroslav, 1929.

Kč 12,-.

Sv VIII. Anicia Manlia Severina Boëthia O útěše filosofie knih patero.

Boëthius Anitius Manlius Torquatus Severinus, svatý, Hanoušek Felix, 1929.

Přeložil úvodem a pozn. opatřil Dr. Felix Hanoušek. Kč 12,-.

Sv. IX. Duchovní život ruského národa.

Vilinskij Valerij Sergejevič, 1931.

Sv. X. Staročeské cestopisy do Svaté země.

Zachystal František aj. red., 1931.

Sv. XI. Mravnost a krasouma.

Kachník Josef, 1931.

---14. 2. 1932 překročil v pověsti svatosti v Praze práh věčnosti Otec biskup Antonín Podlaha.---

---vedení Vzdělávací knihovny katolické převzal kanovník Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze, apoštolský protonotář

Msgre. mimoř. prof. ThDr. PhDr. Josef Čihák.---

Sv. XII. Volná myšlenka. Co jest – co činí – co hlásá.

Mazzella Orazio, 1932.

Sv. XIII. Apologetika. Část I. O náboženství.

Kudrnovský Alois, 1932.

Sv. XIV. Volné kapitoly o náboženství.

Žák Emanuel, 1935.

Sv. XV. Nacionalismus a mravouka.

Hájek Josef V., 1936.

Nepodařilo se najít kompletní publikaci.

Další svazky pořádal P. doc. ThDr. Jan Merell.

Sv. XVI. Úvod do mystiky, zvláště sv. Jana od Kříže a sv. Terezie od Ježíše.

Ovečka Jaroslav Štěpán, 1940.

Sv. XVII. Písmo svaté jako četba laiků.

Žák Emanuel, 1940.

Vzdělávací knihovna katolická. Druhá nová řada.

1. Úvod do mystiky, zvláště sv. Jana od Kříže a sv. Terezie od Ježíše.

Ovečka Jaroslav Štěpán, 1948.

2. Kristus a církev. 1. okružní list Pia XII. O tajemném těle Ježíše Krista a o našem v něm spojení s Kristem.

Kudrnovský Alois, 1947.

3. Apokalyptický Kristus.

Adámek Jarolím, 1947.

4. Karlštejn, zbožný odkaz Otce vlasti. Dějiny kapituly a děkanství karlštejnského.

Bartůněk Václav, 1948.

5. Studium a četba Bible.

Merell Jan, 1949

zmohutněla tak, že tvořila ohromné ústí, v němž říční voda s vodou mořskou se mísila, takže těžko říci, co jest tu záliv mořský a co ústí řeky. A do tohoto zálivu mořského či do ústí řeky Eufratu vlévaly se tři jiné řeky: Eulaeus, Choaspes a Tigris. Eufrat stával se tudíž při ústí svém *soutokem* čtyř řek.“

Velice zajímavá jest stať nadepsaná „*Diluvii universalitas*,“ kdež H. uvažuje, zdaž byla potopa *absolutně všeobecná*, to jest, zdaž celá země vesměs, žádné krajiny aniž žádného vrcholku hor nevyjímajíc, byla zatopena, a veškeré lidstvo až na Noe a jeho rodinu zahynulo, či snad toliko *relativně všeobecná*, t. j. zdaž toliko část země byla zatopena, a část lidstva zahubena, či zdaž snad konečně přijati jest t. zv. všeobecnost *potopy smíšenou* (*universalitas mixta*), t. j. zdaž část toliko země byla zatopena, ale veškeré lidstvo až na Noe a rodinu jeho zahynulo. Hummelauer ukazuje, kterak závažní theologové novější obhajují mínění, že neprohřešuje se proti pravověrnosti, kdo tvrdí, že potopa byla toliko relativně všeobecná netoliko co se týče země, nýbrž i lidstva (*universalitas diluvii relativa etiam quoad homines*). H. sám nepřiznává se výslovně k tomuto mínění — jakkoliv jest patrné, že se i jemu zamlouvá, — neboť prohlašuje na str. 287.: „*sequentibus non illud intendimus, ut quaestionem, de qua acris inter auctores est controversia, nostro privato iudicio dirimamus, vel recentiorum sententiae prae altera lectorum animos conciliemus, aut eam vere probabilem asseramus: sed, quo loco disputatio sit, recensitis utriusque partis et patronis et argumentis, demonstrare adnitimur.*“

Rovněž i ostatní části komentáře Hummelauerova poskytují přemnoho pozoruhodných výkladův a důležitých poznámek, jež svědčí o neobyčejné důmyslnosti a bystrém úsudku slovutného spisovatele, jenž zasloužil sobě komentářem svým vděčných díků těch, kdož v obsah první knihy biblické hlouběji vniknouti hledí.

Dr. Ant. Podlaha.

36. Vzdělávací knihovna katolická. Pořádají dr. J. Tumpach a dr. Ant. Podlaha. V Praze 1896, v Cyrillo-Method. knihtiskárně, nákladem V. Kotrbovým. Cena tříarchového sešitu v 8° 25 kr.

Až do posledních skorem dob zdálo se, že kniha katolická k tomu jest odsouzena, aby nemoderně, aneb řekněme raději nemotorně jsouc vypravena, jenom

vnitřní cenou razila si cestu v obecnstvu. A to v dobách bezměrné reklamy a povrchnosti není úlohou snadnou. Bohudíky, náleží zjev ten minulosti. Aspoň úhledný, moderně vypravený první sešit *Vzdělávací knihovny katolické* každého o tom přesvědčí.

Máme v české literatuře těch různých knihoven a sborníkův hezkou řadu, a přece, kdyby nebyla fráse o vyplnění citelné mezery tak otřepaná, mohli bychom jí zde případně užítí. Vždyť marně ohlížel se dosud snaživý katolík po vědecké knize, psané v duchu katolickém, která by nejen uspokojila vzdělance, nýbrž jež by i laiku ve vědách srozumitelnou byla; marně hledal tento jaderného poučení o důležitých, palčivých otázkách časových; knih katolických, které by mu ku pomoci spěly ve chvílích, kdy hájiti mu bylo víru zděděnou proti mocnému rozmachu falešné vědy a svůdnému bludu, se nedostávalo.

Každým krokem potkává se dnes člověk víry v knihách, společnostech, denních listech, zkrátka všude se sofismaty falešné vědy, zahalenými vědeckým pláštěm a pověřenými více méně známými vědeckými firmami, a proto dnes, více než jindy, potřebí katolické knihy, která by na základě vědecké evidence vyvolané pochyby rozprášila, víru obhájila a utvrdila. Nedostatek ten v katolické literatuře vyplniti má *Vzdělávací knihovna katolická*, a že nedostatku tomu odpomůže, setká-li se jen se sympatiemi obecnstva, za to ručí nám jména pp. pořadatelův.

Jsouc výborem v duchu katolickém psaných, vědeckých prací domácích i cizích — a jak málo těchto dosud známe — má býti knihovna vzdělávací nejen obrazem současného, utěšeného rozkvětu duševní práce v celém katolickém světě, ale zároveň srozumitelnou odpovědí na mnohé časové otázky, o nichž poučení čerpati nám bylo buď z literatur cizích, aneb nám ne-li nepřátelských, aspoň méně sympatických děl domácích.

Vzdělávací knihovna skytati bude vzdělanému katolickému světu a všem těm, kdož zájmu pro víru a svou nesmrtelnou duši dosud neztratili, obzvlášť pak katolickému studenstvu přiměřené a objektivní poučení o nejrůznějších odvětvích vědy a umění, zdárného, časového obsahu, poutavého uspořádání a ušlechtilé formy, spoléhající na přísném základě vědeckém.

Tot program a přednost u nás dosud nové knihovny

katolické, pro niž dostalo se jí i schválení nejd. k. arcib. konsistoře Pražské.

Že programu svému dostojí, patrně již z prvního sešitu. S klassickým dílem, *Apologií víry křesťanské na základě věd přírodních* od F. Duilhée de Saint-Projet, kanovníka a rektora university Toulouské, ve výborném překladu dra *Ant. Podlahy*, vstupuje v život. Nejbezpečnější a nejúčinnější prostředek k rozluštění záhad počátku všehomíra, lidstva a jeho určení jest protizkouška jistoty víry a jistoty poznatků vědy a srovnání obou. Toť obrazem zajímavých filosofických rozprav, které vyplní svazek první a o nichž francouzská a německá kritika dí, že jsou idealem dnešní apologie a nejlepší příručkou seminaristů, poněvadž arsenálem, v němž uloženo hojnost zbraní, aby s úspěchem na půdě vědecké obhájití mohli pravdu náboženskou.

Sešitem druhým počne vycházeti prof. Dra *J. L. Sýkory*: *Umučení a oslavení Páně dle čtyř evangelii* (s obrazy). Patří totiž k přednostem „knihovny“ i to, že k vůli rozmanitosti vycházeti budou zároveň díla dvě, která též jako samostatné knihy u nakladatelství bude lze dostati.

K zajímavé této literární novince jest nám nejen kritickým p. p. pořadatelům, nýbrž i čilému nakladatelství díky vzdáti. Vypravení prvního sešitu knihovny jest neobyčejně úhledné, ba zdá se nám kabát ten pro knihu vážného, vědeckého obsahu až příliš skvostný. Pohodlný, široký oktáv silného papíru a zřetelného, oka neunavujícího tisku podává si zde ruku se vzácným obsahem, a korunou všeho, a na to to v dobách našich snad až příliš velká váha se klade, jest — nepatrná cena, která ovšem jen tehdy tak nízkou potrvá, nalezne-li knihovna, o čemž nepochybujeme, v hojné účasti vzdělaného světa katolického posilu, aby vytrvati mohla na dráze nastoupené, což jí z plna srdce a po zásluze přejeme.

Dr. *Ant. Soldát*.

37. **Der heilige Fidelis von Sigmaringen.** Erstlingsmatyrer des Kapuzinerordens und der Congregatio de propaganda fide. Ein Lebens- u. Zeitbild aus dem 16. u. 17. Jahrhundert. Nach Quellen bearbeitet von P. *Ferdinand della Scala*. F. Kirchheim. Mainz, 1896. S. XV & 254, (53) in 8°.

Ach, životopis! zvolal as zklamaně mnohý čtenář,

— SLAVICA. —

Acta litteras Slavorum theologicas spectantia.

BOHEMICA.

Vzdělavací knihovna katolická. Pořádají Dr. Jos. Tumpach a Dr. Ant. Podlaha. Nákladem a tiskem Cyrillo-Methodějské knihtiskárny v Praze. (**Bibliotheca eruditionis catholicae.** Dirigentibus Dr. Jos. Tumpach et Dr. Ant. Podlaha. Sumptibus et typis officinae typograficae Cyrillo-Methodianae Pragae). Singuli fasciuli constant paginis 48; veneunt pretio 1 C.

Inter varias, quae apud Bohemos litteris theologiceis excolendis dicatae sunt bibliothecas locum sane haud ultimum occupat illa, cuius titulum modo adduximus. Inde ab anno 1896 cum permissione reverendissimi archiepiscopalis Ordinariatus Pragensis in lucem prodiens, usque modo 33 continet volumina diversi argumenti theologici, quae finem, ob quem publicatio haec periodica fundata est, cum sat magna, prout speramus, utilitate prosequuntur. Etenim non solum theologis ipsis inserviens, quin etiam laicis eruditis destinata, varias quaestiones theologicas stylo faciliiori ac (prouti possibile) simpliciori pertractat, quo sane fit, ut omnibus occasio detur, easdem quaestiones iuxta posse cognoscendi, unde simul doctrinae catholicae contra varios conatus et impetus hostiles defendendae optimum praestatur auxilium. Ideo non solum optima, quae in aliarum gentium inveniuntur litteratura, seligit eaque in linguam bohemicam translata (nonnunquam autem simul ita aucta, ut versio haec nova ac uberior dici possit originalis alieni editio) proponit, sed etiam — prouti in propatulo est — litteris theologiceis patria lingua excolendis inservit atque sat magnum iam de quaestionibus theologiceis attulit numerum librorum ac fasciculorum, linguâ bohemicâ in originali conscriptorum.

Quod libros „Bibliothecae“ huius attinet, qui ex aliis in bohemicam translati sunt linguis, sat est, nonnisi eorum titulos adducere, ut eorum tenor ac argumentum cuipiam litteraturae theologicae gnaro statim in mentem revocentur. Primum inter translationes hasce (etiam in voluminum serie) occupat locum *Apologie křesťanství na základě věd přírodních* (Apologia christianismi fundamento scientiarum naturalium superstructa), auctorem habens clarissimum Duilhé de Saint Projet (versio a. 1897 procurata est a Dr. Ant. Podlaha), quam anno 1898 secutum est opus *Podobizny svatých* (Physiognomiae Sanctorum), ab Ernesto Hello compositum et a Sigismundo Bouška in linguam bohemicam translatum, quod opus simul multis ornatum est imaginibus, quae in originali desunt. Aliud volumen duas continet elucubrationes e sociologia sub titulo: *Soukromé vlastnictví* (De dominio privato), quarum auctores sunt optime noti Patres e Societate Jesu: Henricus Pesch et Victor Cathrein; easdem a. 1898, praesertim etiam in usum auditorum sociologiae christianae in c. r. theologica facultate bohémica, bohémice edidit Dr. Jos. Tumpach. Quibus accessit

a. 1899 laudati P. Cathrein „Socialismus“ in versione ab eodem Dr. Tumpach cooperante Emilio Dlouhý-Pokorný procurata, et a. 1900 P. Jos. Biederlack S. J. „Otázka sociální“ (Quaestio socialis) in versione Dris. Ferdinandi Beneš. Item notum opus sociologicum P. Augustini Rösler C. SS. R. „Pravá a nepravá emancipace žen“ (De vera as falsa foeminarum emancipatione) hic in translatione bohemica Dris. Tumpach a. 1900 in lucem prodiit. Adsunt insuper in eadem „Bibliotheca“ adhuc versiones sequentes: Dr. Josephi Bilczewski „Archaeologie křesťanská ve službách dějin církevních a věrouky“ (Archaeologia christiana historiae ecclesiasticae et dogmaticae inserviens) operâ Dr. Jos. Tumpach (1898); P. A. Lapôtre S. J. „Moravané“ (Moravi), quod opusculum (operâ Dr. F. Ehrman a. 1898 editum) efformat proprie caput unum depromptum e citati auctoris majori opere „Europa et Sancta Sedes tempore Carolingorum“; episcopi Bougaud „Ježíš Kristus. Důkaz Jeho božství“ (Jesus Christus. Eiusdem divinitatis demonstratio), ab Antonio Melka a. 1898 e clarissimi auctoris vasto opere „Christianismus et tempora praesentia“ desumptum, prouti idem factum est a. 1903 cum alio huius „Apologiae“ capite: „O bolesti“ (De dolore); a. 1899 prodiit opus auctoris J. A. Zahm „Věda a učenci katoličtí“ (Scientiae earumque cultores catholici) operâ Venceslai Hazuka; a. 1899 Augustini Nicolas „Mimo církve není spásy“ (Extra ecclesiam non est salus), caput depromptum ab Adalberto Kameš ex eiusdem scriptoris opere „Studia philosophica de christianismo“; a. 1899 P. Leonis de Hammerstein S. J. „Edgar. Od ateismu k plné pravdě“ (Edgar. Ex atheismo ad plenam veritatem) operâ Aloisii Svojsík; a. 1900 Dr. Stephani Pawlicki „Mozek a duše“ (Cerebrum et anima) in versione Jos. Mergl; a. 1902 P. Bernardi Duhr S. J. „Bajky o jesuitech“ (Fabulae de jesuitis), quod opus (iuxta editionem tertiam translatum) a Dr. J. Tumpach et Dr. Ant. Podlaha novis amplificatum est capitibus, quae varias contra jesuitas in Bohemia proferri solitas calumnias respiciunt atque de „Jesuitarum defectu amoris patriae“, de „P. Koniáš“, de „Jesuitis atque catholica reformatione in Bohemia“ nec non de „Sermone generalis superioris jesuitarum ad congregatos jesuitas, redemptoristas et ligurianos“ agunt; insuper huic operi adnexa est elucubratio P. Josephi Svoboda S. J. „Co jsou jesuité“ (Quid proprie jesuitae sint), atque totum opus, continens etiam capita e primis duabus huius operis editionibus desumpta nec non illa, quae in opere „Sto bajek o jesuitech“ — „Centum fabulae de jesuitis“ inveniuntur, ornatum est imaginibus P. Jos. Stepling, P. Vydra, P. Balbín, P. Šturm nec non utriusque Plachý. Tandem adsunt adhuc: clarissimi L. Leroy „Katolická filosofie dějin“ (Catholica historiae philosophia) in versione Adalb. Kameš (a. 1901), P. Leonis de Hammerstein „Několik vynikajících katolických povah XIX. století“ (Aliquot excellentes characteri catholici saeculi XIX.) in vers. Joannis Kosina (a. 1901), P. Krose S. J. „Jak náboženské vyznání působí na mravnost“ (Qualem confessio religiosa in moralitatem exercent influxum) in vers. Dr. Caroli Kašpar ex a. 1902; Fr.

Thomae Cámara „Náboženství a věda“ (Religio et scientiae) in vers. Antonii Freer ex a. 1902, prof. Dr. Alberti Ehrhard „Východní církevní otázka a úkol Rakouska při jejím řešení“ (Quaenam sint partes Austriae in quaestione orientali ecclesiastica enucleanda) in vers. Dr. Caroli Kašpar (a. 1902) et Jacobi Bottau „Víra katolická dokázaná a obhájená slovy a důvody nepřátel“ (Fides catholica verbis ac rationibus inimicorum demonstrata) in vers. Dris. Josephi Mergl ex a. 1903.

Accedentes ad enumerationem operum, ab auctoribus lingua bohemica originetenus exaratorum, adducimus primo loco opus professoris Dr. Joannis Sýkora „Umučení a oslavení Pána našeho Ježíše Krista podle čtyř evangelíí,“ (Passio et clarificatio Domini nostri Jesu Christi iuxta quatuor evangelia), magna sagacitate, auctori propria, conscriptum variisque ad rem spectantibus imaginibus et cartis ornatum (a. 1896, p. 574), quod opus sane pleno iure ad optima, quae hac de re a scriptoribus catholicis praestita sunt, adnumerari debet, id quod dicendum est de alio quoque, in „Bibliotheca“ nostra a. 1902 edito eiusdem auctoris libro „Pravost, neporušenost, věrohodnost a příslušná vážnost knih novozákonních v úbec, evangelíí pak zvlášť (De authenticitate, integritate, fide ac competente auctoritate librorum Novi Testamenti in genere, evangeliorum in specie). A. 1897 ibidem publici juris fecit Dr. Paulus Vychodil O. S. B. elucubrationem „Básnictví a mravouka“ (Poësia et doctrina moralis, pag. 74), ubi magni momenti themata de exclusivo artis caractere, de poësiae momento, de poësiae malo influxu, de morali ac immorali in poëmatibus, nec non de auctoris et lectoris morali ad rationem reddendam obligatione stylo facili ac perspicuo disceptantur. Accedit libellus professoris Dr. Eugenii Kadeřávek „O původu tvorstva na základě zpráv bibliických“ (De creaturarum iuxta relationes biblicas origine, 1897, pag. 68), cuius quinque capita inscribuntur: De mundi ac terrae origine: De primorum generis humani parentum ortu: An totum genus humanum ab eisdem protoparentibus descendat: De generis humani aetate: An Deus purus creaverit spiritus. Patet, dictum libellum de materiis tractare, quae omnium movent semperque movebunt animos. Notandum venit magnum, duos tomos continens opus historicum professoris Dr. Francisci Kryštofek: „Dějiny církve katolické ve státech rakousko-uherských s obzvláštním zřetelem k zemím koruny české od r. 1740—1898“ (Historia ecclesiae catholicae in Austria-Hungaria cum speciali respectu ad terras coronae Bohemicae ab a. 1740—1898, I. tom. ex a. 1898, pag. 538; II. tom. ex a. 1899, pag. 1053). Quod opus, imaginibus imperatorum Austriae inde a Maria Theresia nec non carta ecclesiastica imperii Austriaco-Hungarici exornatum, magni sane est pretii ac momenti, cum a temporibus imperatricis Mariae Theresiae usque ad finem saeculi undevigesimi omnia, quae ad historiam ecclesiasticam in singulis imperii Austriaco-Hungarici regnis ac terris spectant, in unum collecta lectori ob oculos ponit sicque eundem de rebus, quae secus alibi nonnisi magna cum difficultate inveniri possent,

instruit. Sane fatendum est, eiusmodi opus, historiam ecclesiasticam temporum modernorum exhibens, non tam facile in qualibet alia inveniri posse litteratura. Sequitur opus professoris Dr. Antonii Vřešťál „Lichva a úrok ve světle mravouky katolické“ (De usura ac foenore iuxta moralem doctrinam catholicam, a. 1899, pag. 135), quod non solum ob partes striete moralis argumenti magni aestimandum est, sed etiam ob allegationes ex historia depromptas atque rem, ad quam pertinent, optime illustrantes summopere commendatur. Ad vastum sociologiae campum spectat opus Rudolphi Vrba ex a. 1900 „Stávky“ (Strikes, p. 94), quod sane hocce institutum, nostris praesertim temporibus tam saepe atque in dimensionibus olim haud usitatis ab operariis adamatum ac adhibitum, omnimode — tum ex parte iuris, tum ex parte historiae, tum ex parte oeconomiae politicae — illustrat. Item elucubratio Dr. Richardi Špaček „Práce ve světle zjevení Božího“ (Quid de labore doceat revelatio divina, 1901, pag. 75) ad idem ac opus praecedens pertinet scientiarum genus multaque continet, quae pro cognoscendo laboris in vita morali et oeconomica momento non sunt sine magna utilitate. A. 1903 in lucem prodit liber Francisci Tischer „Heřman hr. Černín z Chudenic“ (Hermannus comes Černín de Chudenic, p. 314) exhibens monographiam historicam nobilis viri e prosapia Černínensi in Bohemia, qui saeculo XVI. et XVII. vivens, qua fidelis patriae suae atque regnantis familiae Habsburgicae servus varia publica munera obibat, atque in specie Constantinopolim ab imperatore bis qua legatus missus est, cuius legationis fata adumbravit. Eodem anno 1903 Dr. Antonius Podlaha publici iuris fecit opus „Bedřich Nietzsche a jeho filosofie“ (Fridericus Nietzsche eiusque philosophia, pag. 167), ubi huiusce moderni philosophi vita et systema delineantur. Adsunt insuper adhuc duo libri, qui a. 1904 in memorata „Bibliotheca“ prodierunt, scilicet P. Laurentii Winter O. S. B. „Odboj Braunovských“ (Seditio Braunavensium) et Dr. Josephi Kachník „Dějiny filosofie“ (Historia philosophiae); cum vero de utroque memorato libro iam in praecedenti fasciculo facta sit relatio, non est necesse dicta de novo repetere. Modo duo alii sub prelo inveniuntur libri: professoris Dr. Jaroslai Sedláček „Úvod do knih Starého Zákona“ (Introductio in libros Antiqui Testamenti) et Dr. Aloisii Musil „Od stvoření do potopy“ (A mundi creatione usque ad diluvium), de quibus sane suo tempore hic loci debita fiet mentio. Iidem XXXV. et XXXVI. „Bibliothecae“ efficient volumen; volumen XXXIV. constituet opus Dr. Česlai M. Schneider „Základní nauky církve katolické, jak je podává a proti moderním bludům socialním hájí papež Lev XIII.“ (Fundamentales ecclesiae catholicae doctrinae, a Leone PP. XIII. traditae atque contra modernos errores sociales propugnatae) in versione, a prof. Venceslao Müller procurata.

BOHEMO-SLOVACICA.

Slovenské Pohl'ady. Časopis zábavno-poučný. Red. Josef Škultéty. XXV., 1905, 1. a 2. Turčiansky Sv. Martin.